

7/2007

DK

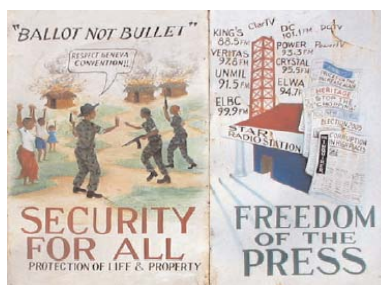
UDLÆNDINGESERVICE



Risiko for forfølgelse fra tidligere medlemmer og ledere af oprørsbevægelser i Liberia og mulighed for beskyttelse

Rapport fra fact-finding mission til Monrovia, Liberia

22. – 27. april 2007



København, August 2007

Udlændingetjenesten

Ryesgade 53

2100 København Ø

Telefon: 35 36 66 00

Hjemmeside: www.nyidanmark.dk

E-mail: us@us.dk

Oversigt over fact finding-rapporter udgivet i 2006 og 2007

Børneforsorg, børnehjem og forholdene for forældreløse børn i **Sri Lanka**, Rapport fra fact-finding mission til Colombo, Sri Lanka Februar

2006: 1

Sygdomsbehandling i Sri Lanka, Rapport fra fact-finding mission til Colombo, **Sri Lanka** Februar

2006: 2

Familieret og verifikation af dokumenter samt behandlingsmuligheder m.m. i **Cameroun**, Rapport fra fact-finding mission til Yaoundé, Buea og Bamenda, Cameroun, 17. – 27. marts 2006 Juli

2006: 3

Familieret og verifikation af dokumenter samt behandlingsmuligheder m.m. i **Ghana**, Rapport fra fact-finding mission til Accra, Ghana, 10. – 17. marts 2006 Juli

2006: 4

Rapport om fængselsforhold i **Nigeria**, Fact-finding mission til Lagos og Abuja, Nigeria, 12. – 21. december 2006

2007: 1

Menneskehandel (trafficking) i **Nigeria**, Rapport fra fact-finding mission til Lagos og Abuja, Nigeria, 12. – 21. december 2006

2007: 2

Menneskerettighedsforhold i den **Demokratiske Republik Congo** (DRC), Rapport fra dansk-norsk fact-finding mission til Kinshasa, DRC, 9. – 24. januar 2007

2007: 3

Familieret og verifikation af dokumenter samt behandlingsmuligheder m.m. i den **Demokratiske Republik Congo** (DRC), Rapport fra dansk-norsk fact-finding mission til Kinshasa, DRC, 9. – 24. januar 2007

2007: 4

Syria: Kurds, Honour-killings and Illegal Departure, Report from a fact finding mission to Damascus, 15-22 January 2007

2007: 5

Praktik i de **ukrainske** landbrugsuddannelser, Rapport fra fact finding mission til Kiev, 5.-9. februar 2007

2007: 6

Risiko for forfølgelse fra tidligere medlemmer og ledere af oprørsbevægelser i **Liberia** og mulighed for beskyttelse, Rapport fra fact-finding mission til Monrovia, Liberia, 22. – 27. april 2007

2007: 7

Indholdsfortegnelse

Baggrund for missionen	2
1. Indledning	3
2. Den generelle politiske situation og sikkerhedssituationen i Liberia	5
3. Risiko for forfølgelse fra tidligere medlemmer af ULIMO og LPC.....	8
3.1 Mægling og mulighed for at tage ophold andetsteds i Liberia	12
4. Risiko for forfølgelse fra Prince Johnson og personer med tilknytning til denne	14
5. Myndighedernes evne til at yde beskyttelse	17
6. Situationen for tidligere medlemmer af Anti-Terrorism Unit (ATU).....	19
7. Diplomatspas	20
8. Konsulterede kilder	21
9. Anvendte forkortelser	22
Bilag 1 Kommissorium	23
Bilag 2 Kort over Liberia.....	24

Baggrund for missionen

Til brug for Udlændingesservice's behandling af et antal asylansøgninger fra liberianske statsborgere gennemførte Udlændingesservice en fact-finding mission til Monrovia, Liberia, i perioden fra den 22. april til den 27. april 2007. Delegationens kommissorium til Liberia er vedlagt som bilag 1.

En del af asylansøgerne har som asylmotiv oplyst, at de har haft konflikter med medlemmer af de tidligere oprørsbevægelser United Liberation Movement of Liberia (ULIMO) og Liberian Peace Council (LPC), og at de fortsat frygter overgreb fra disse tidligere oprørere. En anden gruppe asylansøgere har som asylmotiv oplyst, at de frygter overgreb fra den tidligere oprørsleder og nuværende senator, Prince Johnson. Fælles for ansøgerne gælder, at de har oplyst, at de ikke har mulighed for at opnå myndighedernes beskyttelse mod trusler og overgreb fra tidligere medlemmer af oprørsbevægelserne eller fra Prince Johnson.

Oplysningerne i det eksisterende baggrundsmateriale om Liberia har imidlertid ikke været tilstrækkeligt detaljerede og opdaterede til, at Udlændingesservice har kunnet træffe afgørelser i disse sager, og på denne baggrund besluttede Udlændingesservice at gennemføre en fact-finding mission til Monrovia.

Oplysningerne til brug for nærværende rapport er indhentet hos repræsentanter for tre forskellige kontorer i United Nations Mission in Liberia (UNMIL), United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), to repræsentanter for pressen, fire centrale lokale menneskerettighedsorganisationer samt en menneskerettighedsadvokat, der desuden er ansat i Liberias retssystem.

UNHCR i Monrovia bistod delegationen med at identificere relevante lokale menneskerettighedsorganisationer.

Det skal bemærkes, at en repræsentant for et af de tre konsulterede kontorer i UNMIL og en menneskerettighedsadvokat, der desuden er ansat i Liberias retssystem, ønskede anonymitet.

Delegationens rapport er ikke en fuldstændig fremstilling af menneskerettighedsforholdene i Liberia, men indeholder alene sådanne oplysninger, som er fundet relevante i forhold til de konkrete asylansøgninger, som er under behandling i Udlændingesservice.

Delegationen til Monrovia bestod af fuldmægtig Peter Kragh, Asylkontoret, og fuldmægtig Jan Olsen, Dokumentations- og Projektkontoret, begge fra Center for Asyl- og Familiesammenføring.

1. Indledning

Den 18. august 2003 indgik borgerkrigens parter henholdsvis Præsident Charles Taylors regering, landets politiske partier og de to oprørsbevægelser Liberians United for Reconciliation and Democracy (LURD) og Movement for Democracy in Liberia (MODEL) en fredsftale i Accra i Ghana. På dette tidspunkt kontrollerede LURD omkring to tredjedele af landet, og hovedstaden Monrovia var under angreb af LURD oprørere.

Fredsftalen indebar, at der blev etableret en overgangsregering med deltagelse af den tidligere regering, LURD og MODEL samt repræsentanter for de politiske partier og civilsamfundet. Overgangsregeringen blev ledet af forretningsmanden Gyude Bryant. Desuden anmodede aftalens parter om, at der blev indsat en FN styrke med det formål at støtte overgangsregeringen. Fra den 1. oktober 2003 overtog UNMIL rollen som international fredsbevarende mission fra Economic Community of West African States (ECOWAS), og i juni 2004 var UNMIL til stede i hele landet med omkring 15.000 FN-soldater, en politistyrke samt civile observatører.

UNMILs mandat er blandt andet at afvæbne, demobilisere, rehabiliterer og reintegrere de mange tidligere soldater og oprørere, samt at genopbygge landets politi. Afvæbningen af borgerkrigens parter blev erklæret afsluttet i oktober 2004, og måneden efter blev LURD og MODEL officielt opløst. UNMIL bistod desuden Liberias myndigheder med afholdelse af valg til parlamentets to kamre i oktober 2005 samt til valget af præsident, der efter to valgrunder resulterede i, at Ellen Johnson Sirleaf blev indsat som Liberias ny præsident den 16. januar 2006. Såvel internationale observatører som lokale organisationer karakteriserede valgene som frie og retfærdige.

Forud for dette havde Liberia været plaget af omkring 14 års borgerkrig, som begyndte i 1989, da oprørsbevægelsen National Patriotic Front of Liberia (NPFL) under ledelse af Charles Taylor angreb den daværende præsident Samuel Does regeringshær. ECOWAS sendte en multinational fredsbevarende styrke (ECOWAS Cease-Fire Monitoring Group (ECOMOG)) til Liberia i august 1990 med det primære formål at forhindre NPFL i at indtage Monrovia. I september 1990 blev præsident Doe imidlertid torteret og dræbt i Monrovia af Prince Johnson, som ledede en udbrydergruppe af NPFL ved navn Independent National Patriotic Front of Liberia (INPFL). INPFL gik i opløsning i 1992, og Prince Johnson tog ikke del i den videre borgerkrig.

I de følgende år havde forskellige midlertidige regeringer i Monrovia med støtte af ECOMOG formelt magten i Liberia, mens NPFL og andre oprørsbevægelser kontrollerede størstedelen af landet uden for hovedstaden. Således blev oprørsbevægelsen ULIMO, der fortrinsvis bestod af tidligere soldater i Does hær, dannet i september 1991 under ledelse af Alhaji Kromah. ULIMO blev støttet af Sierra Leone som reaktion på Taylors støtte til oprørsbevægelsen Revolutionary United Front (RUF) i Sierra Leone. En anden oprørsbevægelse i Liberia var LPC, der blev dannet i november 1993 under ledelse af George Boley.

Flere fredsftaler, der blev indgået i 1990'erne, blev brudt på trods af, at ECOMOG fra 1990 til 1998 var i landet, og på trods af at FN fra 1993 var repræsenteret ved en observatør mission. Imidlertid lykkedes det i 1996 at få en våbenhvile på plads og opnå enighed om at afvæbne de forskellige væbnede grupper samt at afholde præsidentvalg i juli 1997. Taylor vandt præsidentvalget og parlamentsvalget, der foregik i en atmosfære af frygt for fornyede kampe, såfremt Taylor skulle tabe valgene. Under Taylors regeringstid fandt alvorlige menneskerettighedskrænkelser sted fra

Risiko for forfølgelse fra tidligere medlemmer og ledere af oprørsbevægelser i Liberia og mulighed for beskyttelse

især sikkerhedsstyrkernes side i form af plyndringer, voldtægt, tortur og drab på civile. Politiske modstandere og menneskerettighedsaktivister blev udsat for intimidering, ligesom regeringskritiske journalister blev overfaldet, truet og fængslet.

Borgerkrigen brød atter ud i 1999, da den hidtil ukendte oprørsbevægelse LURD angreb Taylors regeringshær med udgangspunkt i baser i Guinea. LURD bestod primært af tidligere medlemmer af ULIMO, men også tidligere medlemmer af NPFL, INPFL og medlemmer af hæren kæmpede for LURD, hvis politiske program var begrænset til ønsket om at fjerne Taylor fra magten. En anden oprørsbevægelse, MODEL, opstod i april 2003. Medlemmer af begge oprørsbevægelser stod bag alvorlige menneskerettighedskrænkelser, herunder voldtægter og vilkårlige drab på civile.

Taylor blev i marts 2003 tiltalt for krigsforbrydelser og forbrydelser mod menneskeheden ved en FN-støttet specialdomstol for Sierra Leone. Baggrunden herfor var Taylors støtte til oprørsbevægelsen RUF og involvering i borgerkrigen i Sierra Leone. I august 2003 blev Taylor tvunget til at gå i eksil i Nigeria, hvorfra han i juni 2006 blev overført til Haag, hvor specialdomstolen for Sierra Leone er hjemmehørende i dag.

Borgerkrigen i Liberia påførte befolkningen store lidelser, og det vurderes, at omkring 150.000 mennesker mistede livet, og 350.000 liberianere flygtede til nabolandene, ligesom op til 500.000-600.000 levede som internt fordrevne i Liberia, da den humanitære situation i midten af 2003 var mest alvorlig. Disse tal skal ses i sammenhæng med, at Liberias befolkning udgør cirka 3,3 millioner mennesker.

UNMIL er fortsat til stede i Liberia med godt 15.000 FN soldater, og missionens mandat, som er blevet forlænget flere gange siden 2003, blev senest den 30. marts 2007 forlænget med et halvt år.

Den nye demokratisk valgte regering under ledelse af Ellen Johnson Sirleaf blev hilst velkommen af det internationale samfund. Regeringen har genvundet de internationale donoreres tillid, og den har i vidt omfang gennemført reformer, ligesom den på kort tid har nået meget bl.a. i forhold til demobilisering og afvæbning. Regeringens foreløbige fattigdomsstrategi prioriterer reformer af sikkerhedssektoren, genopbygning af landbrugssektoren og infrastrukturen, en styrkelse af den private sektor samt jobskabelse og god regeringsførelse. Udfordringerne for regeringen er enorme, og der vil i lang tid fremover være behov for både finansiel og politisk støtte fra internationale samarbejdspartnere.

2. Den generelle politiske situation og sikkerhedssituationen i Liberia

Rauf Mazou, Regional Repatriation Manager Liberia Operation/Officer in Charge og Sharon J. Cooper, Senior Protection Officer, begge UNHCR, oplyste, at forholdene i Liberia generelt er væsentligt forbedret siden afslutningen på borgerkrigen i 2003. Præsidentvalget i 2005, der må betegnes som frit og retfærdigt, har yderligere bidraget til at forbedre den generelle situation i landet. Dette skal dog ses i lyset af, at Liberia forud for 2003 har været i borgerkrig i omkring 14 år, og landets økonomi er fortsat meget svag.

Også Dixon Psio Gblah, Regional Program Officer, og Jackson W. Speare, Assistant Regional Program Officer, begge fra menneskerettighedsorganisationen Foundation for International Dignity (FIND), mente, at der generelt har været en positiv udvikling i Liberia siden Ellen Johnson Sirleaf blev valgt til præsident i slutningen af 2005. Regeringen har et oprigtigt ønske om at forbedre forholdene i landet, men der er fortsat problemer med høj arbejdsløshed og problemer forbundet med de mange forhenværende oprørere.

Mazou og Cooper oplyste, at de første liberianske flygtninge, der opholdt sig i nabolandene, allerede begyndte at vende hjem fra 2003, og året efter begyndte UNHCR at assistere liberianske flygtninge med at vende hjem. Per april måned 2007 opholdt der sig cirka 50.000 liberianske flygtninge i nabolandene, hvilket skal ses i forhold til de cirka 233.000 liberianske flygtninge, der opholdt sig i nabolandene i august 2003. For så vidt angår de resterende 50.000 flygtninge, vil UNHCR forsøge at integrere dem lokalt. De sidste lejre for internt fordrevne er nu blevet lukket, og i princippet findes der ikke længere internt fordrevne i Liberia. Imidlertid har mange været nødsaget til at bosætte sig i tomme offentlige bygninger eller forladte boliger. Gblah og Speare oplyste, at der ofte opstår problemer, når liberianske flygtninge vender tilbage til deres hjembyer, hvis de finder, at deres bolig og jord er blevet overtaget af andre mennesker.

Aloysius Toe, Director for menneskerettighedsorganisationen Foundation for Human Rights & Democracy (FOHRD), oplyste, at 22 politiske partier deltog i parlamentsvalgene i 2005, men til trods for at regeringen har erklæret, at den er en samlingsregering, der inkluderer alle parter i landet, er realiteten den, at de grupper og personer, som under valgene i 2005 ikke støttede partierne bag den nuværende præsident, ikke er repræsenteret i regeringen, og de er dermed udelukket fra at få indflydelse på landets fremtid. Eksempelvis er LURDs politiske arvtager, Progressive Democratic Party (PDP), ikke med i regeringen. Aloysius Toe fandt, at den nuværende regering er resultatet af den vestlige verdens og det internationale samfunds ønsker, og han udtrykte bekymring for, at udenlandsk påvirkning vil tage overhånd og undertrykke den liberianske befolknings ret til selv at afgøre landets fremtid. Desuden mente Aloysius Toe, at man kan fornemme, at der er stigende spændinger i samfundet, som både skyldes denne politiske udelukkelse og det forhold, at der ikke er udsigt til, at fattigdommen i landet bliver mindre.

Gblah og Speare samt Aloysius Toe oplyste, at flere tidligere ledere af ULIMO, LPC, NPFL, LURD og MODEL er blevet valgt til parlamentet.

En anonym kilde i UNMIL oplyste, at seks valgte medlemmer af parlamentet fortsat er omfattet af FN's rejseforbudsliste, og desuden er et tidligere medlem af oprørsbevægelsen LURD blevet udnævnt til Associate Justice i Liberias Højesteret. Kilden tilføjede, at straffrihed og korrupsion vanskeliggør reformer af retsvæsenet og bremser landets generelle udvikling. Imidlertid fandt kilden, at

Risiko for forfølgelse fra tidligere medlemmer og ledere af oprørsbevægelser i Liberia og mulighed for beskyttelse

præsident Johnson Sirleafs antikorrupsionskampagne er ment alvorligt, og at sagen mod den tidligere formand for overgangsregeringen fra 2003 til 2005 Gyude Bryant, der drejer sig om tyveri af offentlige midler, illustrerer dette.

David Mulbah, Assistant Protection/Legal Officer, UNHCR, vurderede, at menneskerettighedssituationen er blevet markant forbedret siden indsættelsen af overgangsregeringen i 2003, og Mazou og Cooper oplyste, at der ikke har været tilfælde af politisk forfølgelse i Liberia siden præsidentvalget i 2005. Mazou og Cooper forklarede, at UNHCR har oprettet såkaldte "protection core groups" med i alt cirka 400 observatører i samtlige landets amter, og disse observatører sender hver uge indberetninger vedrørende menneskerettighedskrænkelser til UNHCRs hovedkontor i Monrovia, der videregiver disse til de relevante myndigheder og andre aktører.

Ledgerhood J. Rennie, Station Manager, og Frank Sainworla, Assistant Radio Manager, begge Radio Veritas, bekræftede, at regeringen gør en oprigtig indsats for at beskytte menneskerettighederne, og der er ikke eksempler på politisk motiveret forfølgelse i Liberia i dag.

En velinformeret kilde i retssystemet og menneskerettighedsadvokat oplyste, at der kun er få sager, hvor den nuværende regering har krænket menneskerettighederne, og regeringen slår hårdt ned på tilfælde af overgreb mod befolkningen fra politiets side.

Ademola Araoye, Deputy Chief, og Deborah Schein, Political Affairs Officer, begge Political, Policy & Planning Section, UNMIL, samt Mazou og Cooper vurderede, at den nuværende sikkerhedssituation i Liberia er særdeles god, og Araoye og Schein tilføjede, at også situationen i flere af Liberias nabolande, som tidligere har været plaget af borgerkrige, nu også er forbedret, om end den regionale sikkerhedssituation fortsat er skrøbelig. En eventuel forværring i et eller flere af Liberias nabolande vil kunne destabilisere forholdene i Liberia. En velinformeret kilde i retssystemet og menneskerettighedsadvokat oplyste, at væbnede oprør i nabolandene i værste fald kan brede sig til Liberia og føre til fornyede konflikter i landet.

Araoye og Schein oplyste, at Liberias nationale hær per april 2007 kun bestod af 105 soldater, men dette tal vil stige i takt med, at rekrutterne bliver uddannet af den amerikanske hær. UNMILs cirka 15.000 FN-soldater varetager Liberias sikkerhed, og uddannelsen af politiet er omfattet af UNMILs mandat.

Dempster Brown, Chairman, Coalition of Human Rights Defenders (COHRD), der er en paraplyorganisation for 21 menneskerettighedsorganisationer, forklarede, at den nuværende regering har afskediget alle cirka 15.000 soldater i hæren, som således ikke længere modtager deres løn, og de er derfor særdeles utilfredse, hvilket udgør den største enkeltstående sikkerhedstrussel i Liberia.

Gblah og Speare oplyste, at der i nogle dele af landet og særligt i visse mineområder fortsat findes oprørere, som ikke er blevet demobiliseret og som ikke har gennemgået programmer vedrørende reintegration i samfundet, og disse personer, som har meget svært ved at finde arbejde og skabe sig en levevej, er det største sikkerhedsproblem i Liberia i dag, idet de vil være lette at rekruttere, såfremt en borgerkrig på ny skulle bryde ud. Disse personer udgør derfor en potentiel trussel mod stabiliteten, selvom de ikke længere er bevæbnede.

Gblah og Speare var af den opfattelse, at der endnu ikke er sket en forsoning i samfundet, og nogle tidligere oprørsledere er fortsat af den opfattelse, at de har krav på magten i Liberia. Får disse tidli-

Risiko for forfølgelse fra tidligere medlemmer og ledere af oprørsbevægelser i Liberia og mulighed for beskyttelse

gere oprørsledere muligheden for det, er der risiko for, at de endnu en gang vil gribe til våben, blandt andet fordi deres tankegang er præget af mange års borgerkrig. Der er derfor en potentiel risiko for, at sikkerhedssituationen kan blive forværret, hvis UNMIL forlader landet for tidligt, idet det i realiteten alene er UNMIL, der er garant for fred og sikkerhed, idet den liberianske regering endnu ikke er i stand at bevare ro og orden i Liberia på egen hånd. Gblah og Speare tilføjede, at der fortsat er gamle udeståender fra borgerkrigen, som nogle personer ønsker at hævne, men dette sker ikke, mens UNMIL er til stede i landet.

Aloysius Toe vurderede ligeledes, at der er stor risiko for, at borgerkrigen vil bryde ud, hvis UNMIL forlader Liberia i den nærmeste fremtid. Araoye og Schein oplyste i den forbindelse, at UNMIL først vil begynde at trække sig ud af Liberia i takt med, at de liberianske myndigheder bliver i stand til at tage vare på sikkerheden i landet.

Mazou og Cooper pegede endvidere på, at røverier og anden kriminalitet er et sikkerhedsproblem for mange almindelige borgere i Liberia.

Generaal Maritz du Toit, Acting Deputy Commissioner, United Nations Police (UNPOL), UNMIL, oplyste, at kriminalitetsniveauet i Liberia er overkommeligt og relativt lav, men der er dog tegn på, at niveauet kan være stigende. Liberias politi er gradvist ved at være til stede over hele landet, og dette sammenholdt med, at befolkningen generelt har fået mere tillid til politiet, betyder, at kriminelle forhold, der tidligere ikke blev registreret, i højere grad nu bliver anmeldt til politiet.

Cllr. Pearl Brown Bull, Commissioner, Truth and Reconciliation Commission (TRC), oplyste, at kommissionen har til opgave at indsamle vidneudsagn vedrørende forbrydelser, som blev begået under borgerkrigen. På baggrund af disse vidneudsagn og egne undersøgelser skal kommissionen udarbejde en rapport, som blandt andet dokumenterer alvorlige menneskerettighedskrænkelser, som fandt sted mellem 1979 og 2003. Endvidere skal TRC afgive anbefalinger til præsidenten om, hvorvidt der skal rejses tiltale mod eller gives amnesti til personer, der er ansvarlige for sådanne krænkelser. TRC handler derfor om sandhed og forsoning, men dette betyder ikke, at for eksempel drab på civile og andre alvorlige forbrydelser, der fandt sted under borgerkrigen, forbliver ustraffede, og de ansvarlige for disse forbrydelser vil blive straffet ved en domstol.

En anonym kilde i UNMIL oplyste hertil, at det fortsat er uafklaret, hvorvidt der vil blive nedsat en egentlig krigsforbryderdomstol, eller om der udelukkende bliver tale om en sandheds- og forsoningsproces. Kilden pegede i den forbindelse på, at TRC hidtil kun har afholdt en enkelt offentlig høring. Ifølge kilden er debatten om fred og forsoning fortrinsvis et emne, som eliten i samfundet er optaget af, mens den almindelige borger er træt af at se tidligere oprørere, der er ansvarlige for menneskerettighedskrænkelser, modtage penge og uddannelse fra demobiliserings- og reintegrationsprogrammer.

Aloysius Toe oplyste, at når TRC endnu ikke kan fremvise nævneværdige resultater, skyldes dette, at kommissionen ikke har fået tilført de midler, som den burde ifølge den lovgivning, som er fundamentet for etableringen af kommissionen. Det internationale samfund forsøger at kontrollere kommissionens arbejde ved at tilbageholde midler, og hvis eksempelvis EU Kommissionen giver 300.000 US\$ til TRC bliver to-tredjedele af beløbet anvendt til aflønning af EU Kommissionens egne konsulenter, og kun den sidste tredjedel bliver i realiteten tildelt kommissionen.

3. Risiko for forfølgelse fra tidligere medlemmer af ULIMO og LPC

Araoye og Schein, Brown, Aloysius Toe samt Mulbah oplyste samstemmende, at ULIMO og LPC ikke længere eksisterer som organisationer eller bevægelser.

Mazou og Cooper forklarede, at ULIMO i 1994 splittedes i to fraktioner, henholdsvis ULIMO-J, der var ledet af Roosevelt Johnson, og ULIMO-K, der var ledet af Alhaji Kromah, hvorefter begge grupper blev svækket. Brown tilføjede, at ULIMO-J, ULIMO-K og LPC blev afvæbnet af ECOWAS i 1996.

Ifølge Mazou og Cooper opholder Alhaji Kromah sig i Liberia, og han deltog i valgene i 2005, hvor han på landsplan fik få stemmer. Araoye og Schein tilføjede, at Alhaji Kromah nu er professor på Liberias universitet, og at Roosevelt Johnson døde for nogle år siden.

Mazou og Cooper oplyste endvidere, at LPC kun eksisterede i ganske kort tid, og George Boley, der ledede bevægelsen, opholder sig i dag i USA. Araoye og Schein tilføjede, at George Boley har ansøgt om asyl i USA.

Mulbah oplyste, at medlemmer af begge fraktioner af ULIMO begik alvorlige forbrydelser under borgerkrigens første del. Dele af ULIMO blev senere optaget i LURD, da denne oprørsbevægelse opstod i 1999. Araoye og Schein tilføjede, at andre dele af ULIMO senere blev optaget i MODEL.

Araoye og Schein samt Mulbah oplyste, at LURD i dag er et politisk parti, der udelukkende varetager sine interesser med politiske midler. Flere tidligere ULIMO medlemmer indtager i dag stillinger i Liberias administration og deltager på fredelig vis i det offentlige liv. Mulbah oplyste, at partiets politiske dagsorden handler om at skabe arbejdspladser og reintegrere tidligere oprørere og demobiliserede soldater i samfundet, og han fandt, at der sker store fremskridt på dette område. Aloysius Toe var derimod af den opfattelse, at tidligere oprørere generelt ikke er velkomne i deres lokalsamfund, og arbejdet med at reintegrere disse har derfor ikke været nogen succes.

Mazou og Cooper, Mulbah, Speare og Gblah, Araoye og Schein samt Brown oplyste samstemmende, at de ikke havde kendskab til, at medlemmer af tidligere oprørsgrupper efter borgerkrigens afslutning i 2003 har efterstræbt personer på grund af konflikter eller begivenheder, som fandt sted under borgerkrigen, eller som følge af personlige modsætningsforhold, der opstod under borgerkrigen.

Araoye og Schein understregede, at hverken medlemmer af ULIMO, LPC eller andre tidligere aktører i borgerkrigen udgør en trussel mod nogen i Liberia. Rennie og Sainworla vurderede, at det er usandsynligt, at nogen person i Liberia i dag bliver udsat for gengældelsesaktioner fra tidligere oprørere fra ULIMO eller LPC.

Du Toit oplyste, at han ikke havde kendskab til, at personer er blevet udsat for trusler fra tidligere medlemmer af ULIMO eller LPC af politiske grunde eller på grund af tidligere konflikter, og statistikken over kriminalitet indeholder ikke eksempler på dette. UNPOL har imidlertid rapporter om, at tidligere oprørere i dag står bag berigelseskriminalitet og voldelige trusler, men disse trusler om vold skyldes fortrinsvis uoverensstemmelser i forbindelse med almindelig kriminalitet.

Cllr. Augustine Toe, National Director, Catholic Justice and Peace Commission (JPC), der er en menneskerettighedsorganisation under den katolske kirke i Liberia, forklarede, at konflikterne, der opstod under borgerkrigen, hverken skyldtes religion, modsætninger mellem forskellige etniske grupper eller forskellige ideologier. Konflikterne og borgerkrigen var en kamp om ressourcer og magt. Cllr. Augustine Toe og Mulbah oplyste, at hovedparten af oprørerne sluttede sig til oprørsgrupperne, enten fordi de derved fik et våben og dermed adgang til ressourcer, eller fordi de blev tvunget til det. På den baggrund fandt de det usandsynligt, at tidligere oprørere skulle bære nag til hinanden eller have en dybereliggende årsag til at hævne sig på tidligere modstandere, uanset hvem dette måtte være. Cllr. Augustine Toe henviste i den forbindelse til, at der selv lige efter borgerkrigens ophør i 2003 ikke var eksempler på sådanne hævnopgør.

Gblah og Speare bekræftede, at ingen af oprørsbevægelserne havde et ideologisk fundament, og deres mål var alene at få adgang til landets ressourcer, hvilket kun kunne ske ved at tage den politiske magt. Kun få oprørere deltog i borgerkrigen af ideologiske årsager og fik fjender som konsekvens heraf. Mazou og Cooper bekræftede, at landets forskellige oprørsgrupper som udgangspunkt førte deres kamp af økonomiske årsager, og der var aldrig tale om, at kampene havde en ideologisk baggrund. Dette forhold betyder, at gamle modstandere ikke har den store betydning i dag. Befolkningen i Liberia som helhed ser fremad og forsøger at lægge landets voldelige fortid bag sig.

Aloysius Toe forklarede, at der finder drab sted i Liberia, men disse bliver tilskrevet almindelig kriminalitet og ikke tidligere ledere af oprørsbevægelserne. Der er imidlertid rapporter om, at tidligere almindelige medlemmer af oprørsbevægelserne somme tider afgør økonomiske uenigheder, der typisk har forbindelse med kriminalitet, med voldelige midler, men både Aloysius Toe og Brown understregede, at der ikke er eksempler på, at tidligere medlemmer af oprørsbevægelserne på voldelig vis har gjort op med modstandere fra borgerkrigen. Brown oplyste i den forbindelse, at COHRD monitorerer alle parter, der deltog i borgerkrigen. Koalitionen består som nævnt af 21 menneskerettighedsorganisationer, og den har kontorer i alle landets amter. COHRD modtager derimod ofte oplysninger om voldtægter, politibrutalitets og langvarige varetægtsfængslinger.

Rennie og Sainworla fandt det vanskeligt at forestille sig, at forhenværende oprørere fra ULIMO eller LPC kan tage loven i egne hænder og hævne sig på tidligere modstandere eller andre personer. De beklagede det forhold, at mange af de oprørsledere, der er berygtede for deres handlinger under borgerkrigen, går frit omkring i Monrovia, men dette skaber ikke konflikter eller giver anledning til gengældelsesaktioner.

Mazou og Cooper fandt det usandsynligt, at hævndrab vil finde sted i fremtiden, men det kan ikke udelukkes, at privatpersoner, der har en fortid i en af oprørsbevægelserne, kan ønske at udbrede trusler eller hævne sig af helt personlige grunde.

Gblah og Speare oplyste, at mange tidligere oprørere fortsat er fjender, og de pegede på, at der for eksempel i Cocopa Rubber Plantation i Nimba County i oktober/november 2006 udspillede sig en strid om ressourcer mellem to grupper, der tidligere kæmpede for NPFL. UNMIL skred ind og standsede konflikten, der da havde kostet flere menneskeliv.

Gblah og Speare forklarede, at UNMILs tilstedeværelse i landet har en afskrækkende effekt på personer, der ønsker at løse personlige konflikter på en voldelig måde, hvorfor der på nuværende tidspunkt er ro i Liberia. De pegede i den forbindelse på, at politiet i øjeblikket efterforsker et drab på

en tidligere oprører, som i september 2006 blev slået ihjel af nogle personer, der kørte i en falsk politibil. Baggrunden for drabet var muligvis, at den dræbte var i besiddelse af nogle oplysninger vedrørende andre tidligere oprørere, som disse ikke ønskede kom til offentlighedens kendskab.

Brown oplyste, at der har været enkelte drab, der synes at være politisk motiveret, herunder da Charles Taylor var ved magten, hvor en ansat i Forsvarsministeriet blev slået ihjel, angiveligt fordi han advokerede for højere lønninger. Brown forklarede, at er vanskeligt at afgøre, hvad der i realiteten var baggrunden for dette drab. Gblah og Speare oplyste, at dette drab fandt sted i 2004 og altså ikke under Taylors præsidentperiode, hvor en medarbejder i Forsvarsministeriet blev dræbt af nogle tidligere oprørere med det formål at bringe ham til tavshed. Ifølge Gblah og Speare går forbryderne frit omkring i Monrovia.

Brown oplyste endvidere, at et tidligere medlem af ULIMO-J blev dræbt af andre forhenværende ULIMO-J medlemmer på natklubben "Black Sugar" i 2006, fordi han under borgerkrigen var rejst til USA med en stor sum penge, som de alle havde en adel i. De skyldige tilstod drabet for politiet, og sagen verserer for en domstol, men der var endnu ikke faldet dom i sagen primo april 2007.

Rennie og Sainworla bekræftede, at der i 2006 fandt et drab sted på en natklub i Monrovia. Der var ifølge Rennie og Sainworla rettelig tale om, at et tidligere medlem af NPFL blev dræbt af tidligere medlemmer af ULIMO. Udover at drabet angiveligt var et opgør med baggrund i begivenheder, der fandt sted under borgerkrigen, havde Radio Veritas ikke yderligere oplysninger om motivet. Efter drabet blev gerningsmændene arresteret og idømt en fængselsstraf ved en domstol. De skyldige afsoner nu deres fængselsstraf i Monrovia Central Prison. Bortset fra dette ene tilfælde havde Rennie og Sainworla ikke kendskab til, at konflikter, der opstod under borgerkrigen, er blevet hævet ved drab eller andre voldshandlinger, og de understregede, at de som mediepersoner ville være bekendt med det, såfremt dette fandt sted.

Speare og Blah forklarede, at det kan være meget vanskeligt at afgøre, hvilke motiver, der ligger bag en forbrydelse, og mange kriminelle har taget aktiv del i borgerkrigen. Aloysius Toe og Mazou og Cooper bekræftede, at en del tidligere oprørere står bag almindelig kriminalitet såsom røverier m.m.. Araoye og Schein oplyste desuden, at der er en svagt stigende tendens til hævn på personligt plan, og der er endvidere eksempler på rituelle drab, men baggrunden for disse er uklar.

Araoye og Schein oplyste, at såfremt politisk motiverede drab fandt sted, ville dette komme til UNMILs kendskab, ligesom medierne i Liberia ville rapportere herom. Avisen Democrat bragte for nyligt en historie om flere drab, som blev begået under borgerkrigen.

Gblah og Speare, vurderede, at det generelt ikke er muligt at opnå beskyttelse hos politiet mod forhenværende oprører eller andre, der fremsætter trusler på livet, idet retssystemet fungerer meget dårligt, men de ville dog ikke udelukke, at politiet i nogle tilfælde vil anholde et tidligere medlem af en oprørsbevægelse, hvis denne fremsætter trusler.

Rennie og Sainworla oplyste, at politiet vil tage affære, hvis en person anmelder trusler fra forhenværende oprørere fra LPC eller ULIMO, og det er muligt for enhver at finde retfærdighed ved domstolene. Selv en person, der har arbejdet for Charles Taylors militære efterretningstjeneste og som i forbindelse med sit arbejde har skabt sig et alvorligt modsætningsforhold til en tidligere oprørsbevægelse ved for eksempel at have afsløret dens våbenlagre, vil kunne henvende sig til de liberianske myndigheder, såfremt den pågældende frygter repressalier fra tidligere medlemmer af disse oprørs-

bevægelser. Myndighederne vil ifølge Rennie og Sainworla utvivlsomt undersøge sagen og i givet fald arrestere de pågældende tidligere oprørere. De tilføjede, at hverken tidligere ledere eller menige medlemmer af oprørsbevægelserne på nogen måde er urørlige i Liberia, såfremt disse skulle begå forbrydelser, og de henviste i den forbindelse til sagerne om tyveri af offentlige midler mod Gyude Bryant, den tidligere formand for parlamentet Edwin Snowe samt den verserende sag mod Charles Taylor ved specialdomstolen for Sierra Leone.

Du Toit vurderede, at det er muligt for enhver, der føler sig truet af tidligere oprørere, at rette henvendelse til politiet. Politiet er forpligtet til at undersøge en sådan henvendelse, og det vil i realiteten også gøre dette, samt bringe sagen videre til en domstol, hvis der er grundlag herfor. I de sager, der eventuelt kan berøre sikkerhedssituationen i landet, eller hvor der er tale om alvorlig kriminalitet, rådgiver UNMIL det liberianske politi eller andre sikkerhedsorganer, der eventuelt har ansvaret, og UNMIL følger sådanne sager tæt både under politiets efterforskning og i domstolssystemet.

Ifølge Cllr. Augustine Toe, er det muligt for en person, der bliver udsat for trusler fra tidligere oprørere at få beskyttelse fra politiet, UNPOL eller menneskerettighedsorganisationer. Han understregede, at disse vil tage sådanne sager meget alvorligt. Konkret vil politiet på baggrund af en anmeldelse om trusler foretage en undersøgelse og forhøre den person, som er blevet anmeldt, og på denne baggrund vil den pågældende eventuelt blive arresteret og bragt for en domstol. Cllr.

Augustine Toe fandt, at politiet har både viljen og kapaciteten til at tage sig af sådanne sager. Han afviste imidlertid, at nogen person i Liberia i realiteten er truet af tidligere oprørere i en sådan grad, at vedkommende har behov for at få beskyttelse hos myndighederne.

Mulbah, Mazou og Cooper bekræftede, at det lokale politi og UNPOL kan yde beskyttelse til personer, der måtte have konflikter med forhenværende medlemmer af ULIMO og LPC. Det lokale politi og UNPOL vil være meget opmærksomme på at sikre, at konflikter, der begyndte under borgerkrigen, ikke blusser op igen, hvorfor der med sikkerhed vil være adgang til beskyttelse i sådanne tilfælde.

Brown bekræftede, at politiet vil undersøge klager om trusler eller forfølgelse fra tidligere medlemmer af ULIMO-J, ULIMO-K eller LPC. Ifølge Brown er de tidligere oprørsgrupper under overvågning, og tidligere medlemmer af disse har derfor ikke mulighed for at foretage hævnaktioner. Endvidere forklarede Brown, at langt størstedelen af de forhenværende oprørere ønsker at blive reintegreret i samfundet og få adgang til en form for uddannelse med henblik på at skabe sig en levevej frem for at afgøre gamle konflikter med tidligere modstandere. På den baggrund var det Browns opfattelse, at personer, som under borgerkrigen kom i et modsætningsforhold til medlemmer af oprørsbevægelserne, ikke har noget at frygte fra disse i dag ved en tilbagevenden til Liberia.

Rennie og Sainworla oplyste ligesom Cllr. Augustine Toe, at der selv umiddelbart efter borgerkrigens afslutning i 2003 ikke var eksempler på hævn drab på grund af episoder eller handlinger, der fandt sted under borgerkrigen. Rennie og Sainworla forklarede, at dette kan skyldes, at befolkningen generelt har tiltro til UNMIL og til den nuværende regerings indsats for at skabe en retsstat med respekt for menneskerettigheder. Desuden har mange mennesker fortsat tiltro til, at TRC kan hjælpe landet med at komme videre efter borgerkrigen. Endelig er det en kendt sag, at enhver form for selvtægt vil blive straffet hårdt.

Rennie og Sainworla pegede på, at forhenværende oprørere på nuværende tidspunkt søger tilgivelse, og at det kan føre til oprettelsen af en krigsforbryderdomstol, såfremt voldshandlingerne genoptages, hvilket de tidligere oprørere ikke har nogen interesse i, idet de i givet fald selv risikerer at blive bragt for en sådan domstol. Der er i øjeblikket i Liberia debat om, hvorvidt tidligere medlemmer af oprørsbevægelserne eventuelt skal bringes for en krigsforbryderdomstol, eller om landet skal forsøge at gennemføre en sandheds- og forsoningsproces. Tidligere oprørere ønsker selvsagt ikke at risikere, at blive stillet for en egentlig domstol og eventuelt blive straffet for deres handlinger under borgerkrigen, hvorfor de holder meget lav profil. Desuden frygter mange tidligere oprørere at blive udsat for social udstødelse, hvis deres handlinger bliver eksponeret i offentligheden.

Gblah og Speare advarede om, at der er risiko for, at der kan opstå konflikter, når TRC for alvor begynder sit arbejde, idet tidligere oprørere ikke ønsker, at deres aktiviteter under borgerkrigen kommer offentligt frem, og fordi de ikke vil bringes for kommissionen med risiko for efterfølgende at blive retsforfulgt. På den baggrund udtrykte Gblah og Speare bekymring for, at de personer, der vælger at afgive vidnesbyrd om krigsforbrydere, kan risikere at blive udsat for overgreb fra disse.

3.1 Mægling og mulighed for at tage ophold andetsteds i Liberia

Brown oplyste, at COHRD vil forsøge at mægle, hvis de får en henvendelse fra en person, der bliver udsat for chikane eller trusler på livet fra tidligere medlemmer af en oprørsbevægelse. COHRD har gode erfaringer med at mægle mellem parterne i forskellige tvister, og i givet fald vil COHRD invitere den person, der fremsætter truslerne, til en samtale hos COHRD om problemet. En mæglingsproces kan strække sig over flere dage, og den ender som regel med, at parterne når til en gensidig forståelse, og tvisten bliver løst. Skulle det ske, at mægling ikke er muligt, og forsætter den ene part med at true den anden part, vil COHRD orientere politiet, som vil arrestere den eller de personer, der fremsætter trusler, og sagen vil blive et anliggende for politiet og domstolene. Såfremt en tidligere oprører retter trusler mod en person i Liberia eller forsøger at slå den pågældende ihjel, vil han, såfremt det fornødne grundlag er til stede, blive sigtet for at fremsætte henholdsvis "terroristiske trusler" og forsøg på manddrab. Endelig pegede Brown på muligheden for at rette personlig henvendelse til Justitsministeren.

Gblah og Speare oplyste, at der er eksempler på, at personer har følt sig truet af tidligere oprørere. De forklarede, at man i disse tilfælde anvender de traditionelle mæglingsmekanismer, der ofte bruges til at løse lokale konflikter om for eksempel jordspørgsmål. Normalt sker der det, at en lokal organisation identificerer parternes lokale ledere og tilbyder disse at føre en dialog med henblik på at skabe forsoning. Ifølge Gblah og Speare handler en sådan mægling ofte om at opnå de implicerede parter accept af det passerede gennem dialog, og efterfølgende kan parterne lægge tvisten bag sig.

Forhenværende medlemmer af oprørsbevægelserne har generelt vanskeligt ved at blive accepteret i deres lokalsamfund, og FIND mægler mellem forhenværende oprørere og lokalsamfundene med henblik på at få førstnævnte reintegreret, hvilket kan lykkes, hvis de tidligere oprørere angrer deres handlinger og offentligt undskylder for disse.

Ifølge Cllr. Augustine Toe, har ingen person i Liberia grund til at skifte bopæl eller tage ophold et andet sted i landet af frygt for sin personlige sikkerhed. Der er imidlertid fuld bevægelsesfrihed i Liberia, og enhver kan tage ophold, hvor i landet han eller hun måtte ønske det. Skulle nogen per-

son derfor mene sig truet eller frygte forfølgelse fra et tidligere medlem af en oprørsbevægelse eller andre i for eksempel Monrovia, kan den pågældende tage ophold et andet sted i landet og leve i sikkerhed for trusler eller forfølgelse dér. Imidlertid er dette ikke en realistisk mulighed for mange mennesker, idet der ikke findes strukturer, der kan sikre de pågældende et levegrundlag. Selv hvis den pågældende person har familie eller slægtninge, vil disse ofte ikke være i stand til at tilbyde den fornødne økonomiske hjælp og støtte, fordi de sandsynligvis selv lever i stor fattigdom.

Rennie og Sainworla bekræftede, at der er fuld bevægelsesfrihed i Liberia, og at der ikke er noget sikkerhedsmæssigt problem forbundet med, at en person bosætter sig et andet sted i Liberia end der, hvor den pågældende stammer fra eller er bosiddende. Det kan imidlertid være forbundet med økonomiske vanskeligheder i form af ringe muligheder for at få arbejde, ligesom det kan være vanskeligt at anskaffe sig en bolig, såfremt en person forsøger at bosætte sig i et område, hvor den pågældende ikke har noget netværk i form af familie eller venner. Disse forhold gør sig imidlertid gældende for enhver person i Liberia, der ønsker at bosætte sig et nyt sted.

4. Risiko for forfølgelse fra Prince Johnson og personer med tilknytning til denne

Mazou og Cooper oplyste, at Prince Johnson forlod Liberia i 1992 eller 1993, og at han først vendte tilbage til Liberia fra Nigeria i 2004. Gblah og Speare oplyste, at Prince Johnson først vendte tilbage til Liberia i 2005.

Araoye og Schein, Cllr. Augustine Toe, Brown, Mazou og Cooper samt Mulbah oplyste samstemmende, at de ikke havde kendskab til eller havde hørt andre udtrykke formodning om, at Prince Johnson eller hans livvagter har efterstræbt nogen på livet, efter han er vendt tilbage til Liberia. Episoder af denne karakter ville ifølge Mazou og Cooper komme til UNHCRs kendskab, og pressen og medierne i landet ville kende til sådanne episoder og ikke tøve med at bringe disse til offentlighedens kendskab.

Ifølge Gblah og Speare anvender Prince Johnson særdeles stærke udtryk, og han har udtalt sig truende mod personer i Nimba County. De forklarede i den forbindelse, at Prince Johnson er en person, der holder af, at andre mennesker frygter ham. Imidlertid er Prince Johnson i realiteten ikke i stand til at udgøre en reel trussel mod nogen person i Liberia, idet han ikke har den samme magt som tidligere.

Araoye og Schein, Cllr. Augustine Toe, Brown, Mazou og Cooper samt Mulbah bekræftede samstemmende, at Prince Johnson ikke udgør en reel trussel mod nogen person i Liberia i dag, uanset at han har en vis politisk magt i landet som Senior Senator for Nimba County. Rennie og Sainworla var enige i, at Prince Johnson ikke udgør en reel trussel mod nogen, og de betegnede ham som en ”toothless bulldog”.

Aloysius Toe forklarede, at han udmærket kan forstå, hvis der er personer, der nærer frygt for Prince Johnson, idet denne er kendt for tidligere at have udvist fuldstændig mangel på respekt for menneskeliv, og han har tidligere målrettet forfulgt enkeltpersoner og slået modstandere ihjel. Brown tilføjede, at Prince Johnson under borgerkrigen i nogle tilfælde dræbte sine egne soldater, såfremt de begik forbrydelser som eksempelvis plyndringer og voldtægter. Imidlertid afviste Aloysius Toe, at Prince Johnson i dag kan iværksætte en målrettet forfølgelse af nogen, og selv ikke hans største modstandere har grund til at frygte for at blive udsat for overgreb fra Prince Johnsons side.

Aloysius Toe forklarede dog, at det vil være muligt for Prince Johnson, såvel som for enhver anden, der har de økonomiske midler, at betale en lejemorder for at få slået en person ihjel i Liberia, og myndighedernes vil ikke kunne forhindre et drab af denne karakter, såfremt de ikke har kendskab til dette på forhånd. Aloysius Toe understregede imidlertid, at Prince Johnson ikke har bedre muligheder for at efterstræbe personer end enhver anden liberianer, ligesom han understregede, at han ikke selv havde kendskab til eller havde hørt andre udtrykke formodning om, at Prince Johnson har efterstræbt nogen på livet, efter han er vendt tilbage til Liberia.

Araoye og Schein, Brown samt Mazou og Cooper fandt det usandsynligt, at Prince Johnson vil forsøge at forfølge nogen, idet dette vil komme frem i offentligheden og føre til, at han vil risikere at miste sin stilling som Senior Senator. Mazou og Cooper karakteriserede i den forbindelse medierne

Risiko for forfølgelse fra tidligere medlemmer og ledere af oprørsbevægelser i Liberia og mulighed for beskyttelse

i Liberia som både stærke og selvstændige. Ifølge Cllr. Augustine Toe er der ingen restriktioner på pressen i Liberia, og den udfolder sig livligt og ofte på en ligefrem facon.

Brown fandt det endvidere usandsynligt, at Prince Johnson vil forsøge at straffe eller tage hævn over en person, der eksempelvis har stjålet penge, der skulle bruges til køb af våben til Prince Johnsons oprørsbevægelse INPFL i begyndelsen af 1990'erne.

Cllr. Augustine Toe tilføjede, at skulle Prince Johnson begynde at efterstræbe nogen på livet eller lignende, vil dette blive kendt i offentligheden, og han vil blive stillet til ansvar herfor.

Rennie og Sainworla vurderede, at Prince Johnson har meget at miste ved at optræde voldeligt og truende, idet han risikerer, at en eventuel krigsforbryderdomstol vil holde ham ansvarlig for de menneskerettighedskrænkelser, som han er kendt for at have begået under borgerkrigen. De pegede i den forbindelse på, at Prince Johnson muligvis af frygt for at blive stillet for en sådan domstol nu offentligt er fortaler for fred og forsoning, og han anvender ikke en aggressiv tone i forbindelse med sit politiske embede. Araoye og Schein bekræftede, at Prince Johnson i dag er fortaler for fred og forsoning. Brown forklarede i tråd hermed, at Prince Johnson offentligt har udtrykt ønske om stabilitet i Liberia, og at han med fredelige midler vil modsætte sig de kræfter, der eventuelt vil forsøge at destabilisere forholdene i landet. Ifølge Brown forsøger Prince Johnson at vinde befolkningens tillid og kærlighed, og dette kan ikke ske gennem trusler og vold.

Cllr. Augustine Toe vurderede, at Prince Johnson som person har ændret sig til det bedre, og han har siden valgene i 2005 offentligt stået frem som fortaler for fred og forsoning. I 2005 bad Prince Johnson således offentligt den tidligere præsident Samuel Does familie om tilgivelse for drabet på Samuel Doe i 1990.

Rennie og Sainworla forklarede, at de personer, der tidligere arbejdede for Prince Johnson, i dag frygter at blive holdt ansvarlige for de handlinger, som de begik under borgerkrigen, hvorfor de ikke vil engagere sig i hævnopgør eller andre handlinger, som kan give anledning til, at de risikerer at blive fængslet og retsforfulgt.

Cllr. Augustine Toe afviste kategorisk, at Prince Johnson eller hans livvagter vil opsøge nogen for at true eller skade dem. Han oplyste i den forbindelse, at ingen fremtrædende personer eller tidligere oprørsledere har private livvagter, og Prince Johnson har udelukkende statsansatte livvagter. JPC har kontorer i hele landet, hvorfor han og organisationen ville have kendskab til sager, hvor Prince Johnsons statsansatte livvagter har opført sig truende eller udsat folk for fysiske overgreb, men JPC har ikke ingen oplysninger herom.

Mazou og Cooper bekræftede, at Prince Johnson ikke er omgivet af private livvagter eller en gruppe af loyale følgesvende, men han har muligvis sikkerhedsvagter i kraft af stillingen som Senior Senator, men disse er i givet fald ansat af staten.

Rennie og Sainworla oplyste, at Prince Johnson ikke kontrollerer en milits eller lignende. Som Senior Senator bliver Prince Johnson beskyttet af statsansatte sikkerhedsfolk, der imidlertid ikke går hans ærinde eller udsætter nogen for trusler eller lignende. Rennie og Sainworla afviste på det bestemteste, at Prince Johnson er omgivet af private livvagter eller lignende.

Brown vurderede, at det er muligt at få beskyttelse af politiet, hvis Prince Johnson fremsætter trusler eller lignende. Såfremt Prince Johnson skulle forsøge at udsætte nogen for trusler eller ligefrem

Risiko for forfølgelse fra tidligere medlemmer og ledere af oprørsbevægelser i Liberia og mulighed for beskyttelse

forfølge gamle eller nye modstandere, vil Liberias mange menneskerettighedsorganisationer rapportere om dette, og myndighederne vil derefter tage affære. Mulbah var enig i, at menneskerettighedsorganisationer vil rapportere om dette, og han understregede, at ingen medier eller menneskerettighedsorganisationer af frygt for repressalier fra Prince Johnson eller personer, der arbejder for ham, vil undlade at omtale tilfælde, hvor Prince Johnson måtte udsætte nogen person for chikane, trusler, overgreb eller ligefrem drab.

Ifølge du Toit kan det antages, at regeringen, pressen og menneskerettighedsorganisationer vil udstille selv fremtrædende personer, der måtte udstede trusler, eller som forsøger at forfølge eller dræbe nogen person i Liberia, og sådanne handlinger vil blive rapporteret til såvel den rette liberianske myndighed som til UNMIL.

Mazou og Cooper vurderede, at det er usikkert, om det lokale politi er i stand til at yde beskyttelse, såfremt en borger i Liberia er efterstræbt af Prince Johnson, men de ville ikke afvise, at det vil være muligt at retsforfølge Prince Johnson, eller at den pågældende person vil kunne få beskyttelse andetsteds. Rennie og Sainworla samt Mulbah vurderede, at Prince Johnson vil blive retsforfulgt som enhver anden, såfremt han bryder loven, og det er i den forbindelse ligegyldigt, at Prince Johnson er valgt til Liberias senat og har titel af Senior Senator. Prince Johnson og andre folkevalgte nyder ikke immunitet mod retsforfølgelse, såfremt de begår kriminalitet, og myndighederne vil tage enhver beskyldning mod Prince Johnson om såvel chikane og trusler om fysiske overgreb som drab alvorligt og foretage en undersøgelse af denne, og såfremt beskyldningen skulle have noget på sig, vil politiet sende sagen videre til domstolene i Liberia. Mulbah vurderede i den forbindelse, at domstolene vil tage en sådan sag meget alvorligt, ligesom der vil ske domfældelse, såfremt der er grundlag for dette.

En velinformeret kilde i retssystemet og menneskerettighedsadvokat bekræftede, at det er muligt at søge myndighedernes beskyttelse mod eventuelle trusler eller overgreb fra Prince Johnsons side.

Rennie og Sainworla vurderede, at det ikke vil være muligt for Prince Johnson at påvirke politiets efterforskning, hvis en person henvender sig til politiet med en klage eller anmeldelse. Cllr. Augustine Toe bekræftede dette og henviste til, at politiet i øjeblikket efterforsker anklagerne om tyveri af offentlige midler mod betydningsfulde personer som Gyude Bryant og Edwin Snowe.

5. Myndighedernes evne til at yde beskyttelse

Araoye og Schein samt Gblah og Speare oplyste samstemmende, at retssystemet i Liberia er svagt efter omkring 14 års borgerkrig, og det nationale politi er fortsat under opbygning. Mazou og Cooper forklarede endvidere, at visse steder udenfor hovedstaden er genopbygningen af lokale myndigheder og politi på et tidligt stadium, men der sker hele tiden fremskridt, og situationen er langt bedre i Monrovia med hensyn til myndighedernes og herunder politiets kapacitet og evne til at udføre deres arbejde korrekt.

Araoye og Schein samt Mulbah vurderede, at enhver sag, der potentielt kan destabilisere situationen i Liberia, vil blive taget meget alvorligt af politiet, der på trods af kapacitetsproblemer vil efterforske de anmeldelser, som man måtte modtage. Det lokale politi eller UNMIL kan yde beskyttelse til personer, der frygter at blive slået ihjel eller lignende.

Du Toit oplyste, at Liberias politi består af 3.559 personer, hvoraf størstedelen har afsluttet deres uddannelse hos UNMILs politi, og den resterende del er under uddannelse. Desuden har 38 ”investigatorer” modtaget særlig uddannelse i Monrovia og andre 22 personer er i færd med at modtage denne uddannelse. Disse personer bliver anvendt til at undersøge alle typer forbrydelser, og det er tanken, at de i fremtiden vil specialisere sig i særlige typer kriminalitet. Han tilføjede, at Liberias politi efter planen vil være til stede i alle dele af landet per december 2007. UNMIL undersøger ikke selv konkrete anmeldelser vedrørende kriminalitet, men UNMIL følger tæt det Liberianske politis arbejde og sikrer, at politiet behandler sådanne anmeldelser på en ansvarlig og korrekt måde.

Brown bekræftede, at det er muligt at opnå beskyttelse fra de liberianske myndigheder, og politiet vil efterforske for eksempel en anmeldelse om trusler fra forhenværende oprørere. Endvidere vil politiet rejse tiltale, hvis det på baggrund af en efterforskning kan konstateres, at der er grundlag for dette. Han henviste i den forbindelse til, at politiets ledelse er veluddannet, og at National Bureau of Investigation (NBI), der består af erfarne politibetjente, blandt andet efterforsker drabssager og sager vedrørende trusler, såfremt der ikke er tale om tilståelsessager.

Rennie og Sainworla oplyste, at retssystemet i Liberia fungerer i praksis, og det er i stand til at yde borgerne beskyttelse. Radio Veritas har en fast medarbejder, der alene beskæftiger sig med retsstof, og de har derfor et godt grundlag for at vurdere, hvorvidt landets retssystem fungerer. Rennie og Sainworla medgav dog, at både retssystemet, politiet og hæren er under opbygning, men de understregede, at politiet nu er bedre trænet end tidligere, hvilket betyder, at det nu udviser en oprigtig vilje til at udføre deres arbejde korrekt, og der er endvidere stor opmærksomhed på politiets arbejde fra pressens og menneskerettighedsorganisationernes side.

Gblah og Speare forklarede imidlertid, at de færreste mennesker har tillid til politiet, fordi det er lykkedes for nogle forbrydere og tidligere oprørere at få ansættelse i politiet, og mange vælger derfor at henvende sig til UNMIL, hvis de har et problem. Uddannelsen af politiet har endnu ikke haft nævneværdig effekt, og når politiet pågriber formodede kriminelle, sker dette ofte på en unødvendig voldsom måde. Endvidere er det de færreste personer, som har evnen til eller ønsker at gå til en domstol og klage over politibrutalitet.

Risiko for forfølgelse fra tidligere medlemmer og ledere af oprørsbevægelser i Liberia og mulighed for beskyttelse

Du Toit oplyste, at UNMIL har modtaget klager over, at enkeltpersoner i Liberias politi har afpresset penge af almindelige borgere, men UNPOL og politiet undersøger disse klager, og såfremt klagerne har noget på sig, vil de pågældende politibetjente blive straffet.

Rennie og Sainworla samt Mulbah oplyste, at ingen person i Liberia i dag kan forvente at undgå straf for drab eller vold.

Cllr. Augustine Toe vurderede, at ingen person i Liberia er så magtfuld, at myndighederne er ude af stand til at beskytte en borger mod den pågældende. Han oplyste i den forbindelse, at JPC blandt andet tilbyder retshjælp for svagt bemidlede, hvorfor han og hans organisation har et grundigt førstehåndskendskab til Liberias retssystem.

Du Toit forklarede, at Liberias forskellige domstole har visse problemer med effektivt at behandle sager, hvilket skyldes, at hele landets retssystem for tiden undergår reformer og er under genopbygning.

Ifølge Aloysius Toe undgår nogle forbrydere at blive retsforfulgt eller holdt ansvarlige for deres kriminelle handlinger på anden vis på grund af politiets og retssystemets manglende ressourcer. På den anden side understregede Aloysius Toe, at nogle alvorlige forbrydelser bliver undersøgt, og de ansvarlige bliver ofte straffet. Han henviste i den forbindelse til, at politiet i øjeblikket efterforsker anklagerne mod Gyude Bryant og Edwin Snowe, og det er ikke muligt for selv magtfulde personer at påvirke politiets efterforskning, såfremt der bliver rejst en straffesag mod de pågældende.

En velinformeret kilde i retssystemet og menneskerettighedsadvokat bekræftede, at ingen i Liberia kan forvente at nyde straffrihed for eventuelle forbrydelser, som de måtte have begået, og kilden henviste i den forbindelse til, at der er rejst tiltale mod Edwin Snowe, der var gift med Charles Taylors datter, og som selv er ganske velhavende. Sagen verserer fortsat ved en domstol.

Rennie og Sainworla anførte, at ingen person i Liberia er hævet over loven, og regeringen og myndighederne gør en aktiv indsats med henblik på at holde personer ansvarlige for deres eventuelle forbrydelser og gøre op med tidligere tiders tradition for straffrihed.

Du Toit bekræftede, at selv fremtrædende personer vil blive retsforfulgt af politiet eller andre sikkerhedsorganer, såfremt de overtræder loven, og ingen kan i dag forvente straffrihed for lovovertrædelser i Liberia. Han henviste i den forbindelse til, at flere fremtrædende medlemmer af den tidligere overgangsregering i øjeblikket er genstand for myndighedernes undersøgelser.

Cllr. Augustine Toe oplyste, at det nationale politi har problemer med at få tilført tilstrækkelige ressourcer til uddannelse og materiel. Dette betyder, at nogle personer sidder varetægtsfængslet i op til to år og i nogle tilfælde endog længere uden at blive stillet for en dommer. Han forklarede, at det er en del af JPCs arbejde at overvåge fængselsforholdene i Liberia, og han vurderede, at disse er meget dårlige, men han ville dog ikke karakterisere dem som livstruende. Cllr. Augustine Toe havde desuden kendskab til fængselsforholdene i Nigeria, og han vurderede, at forholdene i liberianske fængsler er langt bedre end forholdene i Nigerias fængsler. De dårlige fængselsforhold i Liberia skyldes mangel på ressourcer i fængselsvæsenet, og det er de liberianske myndigheders oprigtige ønske, at fængselsforholdene bliver forbedret.

6. Situationen for tidligere medlemmer af Anti-Terrorism Unit (ATU)

Mazou og Cooper afviste, at det forhold, at en person har arbejdet for Charles Taylors sikkerhedsstyrke ATU eller i andre af dennes sikkerhedsstyrker, i sig selv vil give anledning til nogen form for problemer i Liberia for den pågældende. Derimod anses sådanne personer ofte for at være mulige samarbejdspartnere eller nogle, som man kan opnå noget fra ved at stå på god fod med, idet de muligvis er i besiddelse af visse økonomiske midler fra deres tid i Taylors sikkerhedsvæsen. Mazou og Cooper vurderede, at tidligere medlemmer af ATU muligvis kan have svært ved at få ansættelse i den offentlige sektor på grund af deres fortid i ATU.

Rennie og Sainworla vurderede, at ingen tidligere ansatte i ATU eller ansatte i andre sikkerhedstjenester under Charles Taylor er eftersøgt eller efterstræbt af nogen i Liberia i dag. Rennie og Sainworla henviste i den forbindelse til, at cirka 90 procent af de tidligere ansatte i ATU og herunder flere højtrangerede personer opholder sig i Monrovia uden problemer.

7. Diplomaspas

Cllr. Augustine Toe oplyste, at det ikke vil have få alvorlige konsekvenser at vende tilbage til Liberia, såfremt en person ikke er vendt hjem fra en tjenesterejse til udlandet efter have fået udstedt et liberiansk diplomaspas. I værste fald vil passet blive inddraget, og den pågældende vil miste sit arbejde. Cllr. Augustine Toe afviste, at en person vil blive retsforfulgt som en konsekvens af dette, medmindre den pågældende under opholdet i udlandet har fremsat uretmæssige anklager mod regeringen.

Det forhold, at en liberiansk statsborger er undladt at vende hjem fra en tjenesterejse i Europa efter have fået udstedt et liberiansk diplomaspas, fandt Mazou og Cooper ikke vil give anledning til problemer med de liberianske myndigheder, men den pågældende vil blive pålagt at aflevere sit diplomaspas og vil muligvis miste sit arbejde.

8. Konsulterede kilder

Araoye, Ademola, Deputy Chief, Political, Policy & Planning Section, UNMIL.

Brown, Dempster, Chairman, Coalition of Human Rights Defenders (COHRD).

Bull, Cllr. Pearl Brown, Commissioner, Truth and Reconciliation Commission.

Cooper, Sharon J., Senior Protection Officer, UNHCR.

Du Toit, Generaal Maritz, Acting Deputy Commissioner, UNPOL, UNMIL.

Gblah, Dixon Psio, Regional Program Officer, Foundation for International Dignity (FIND).

Mazou, Rauf, Regional Repatriation Manager Liberia Operation/Officer in Charge, UNHCR.

Mulbah, David, Assistant Protection/Legal Officer, UNHCR.

Rennie, Ledgerhood J., Station Manager, Radio Veritas.

Sainworla, Frank, Assistant Radio Manager, Radio Veritas.

Schein, Deborah, Political Affairs Officer, Political, Policy & Planning Section, UNMIL.

Speare, Jackson W, Assistant Regional Program Officer, Foundation for International Dignity (FIND).

Toe, Aloysius, Director, Foundation for Human Rights & Democracy (FOHRD).

Toe, Cllr. Augustine, National Director, Catholic Justice and Peace Commission (JPC).

UNMIL kilde, der ønskede anonymitet.

Velinformeret kilde i retssystemet og menneskerettighedsadvokat.

9. Anvendte forkortelser

ATU – Anti-Terrorism Unit

COHRD – Coalition of Human Rights Defenders

ECOMOG – ECOWAS Cease-Fire Monitoring Group

ECOWAS – Economic Community of West African States

FIND – Foundation for International Dignity

FOHRD - Foundation for Human Rights & Democracy

INPFL – Independent National Patriotic Front of Liberia

JPC – Catholic Justice and Peace Commission

LPC – Liberian Peace Council

LURD – Liberians United for Reconciliation and Democracy

MODEL – Movement for Democracy in Liberia

NBI – National Bureau of Investigation

NPFL – National Patriotic Front of Liberia

PDP – Progressive Democratic Party

RUF – Revolutionary United Front

TRC – Truth and Reconciliation Commission

ULIMO – United Liberation Movement of Liberia

UNHCR – United Nations High Commissioner for Refugees

UNMIL – United Nations Mission in Liberia

UNPOL – United Nations Police

Bilag 1 Kommissorium

Present political situation and general security situation

- Security situation in Monrovia
- Demobilization of combatants
- Reintegration of former combatants

Authorities' ability to afford protection

- In cases of private disputes

United Liberation Movement of Liberia for Democracy (ULIMO) and Liberian Peace Council (LPC)

- Do ULIMO and LPC exist in any form today in Liberia?
- Can former members of ULIMO and LPC pose a threat to anyone in Liberia today?
- Are there recent examples of former members of ULIMO and LPC settling "old scores" in a violent manner?
- Are the authorities able to protect individuals against ill-treatment or persecution from former members of ULIMO and LPC?

Prince Johnson

- Is it likely that Prince Johnson or his followers due to previous conflicts can pose a threat to persons in Monrovia today?
- Are there recent examples of persons being harassed, ill-treated or killed by followers or persons associated with Prince Johnson?
- Are the authorities able to protect individuals against ill-treatment or persecution from Prince Johnson and his followers?

Situation for former members of the military intelligence service (under Charles Taylor)

Alternative means of protection

- Internal relocation within Liberia
- Mediation/Truth and Reconciliation Commission

Bilag 2 Kort over Liberia

